

Samenvatting Proefschrift Anita Ham (Leiden Universiteit, 2022)

Who Cares?

Een etnografische onderzoek naar de arbeidsmarktintegratie van eerste generatie immigranten in de geriatrische zorg in Nederland en Duitsland.

Dit proefschrift onderzoekt de sociale processen die van invloed zijn op de arbeidsmarkt integratie van eerste generatie immigrant zorgverleners in de ouderenzorg en de uitvoering van goede zorg in twee verpleeghuizen, in Nederland en in Duitsland. Het doel van dit etnografisch onderzoek was om een dieper inzicht te krijgen in de interacties tussen eerste generatie immigrant zorgverleners en gevestigde verzorgenden in hun zorg voor ouder wordende bewoners. In reactie op het tekort aan verplegend personeel en de vluchtelingen crisis van 2015 nodigden beide verpleeghuizen nieuwkomers met een vluchtelingenachtergrond uit om deel te nemen aan een project voor een (oriëntatie) in verpleegopleiding en stages. Tussen 2015 en 2018 is een groep van tien immigranten met een vluchtelingenachtergrond gaan werken in een Nederlands verpleeghuis en een groep van zeventien immigranten met een vluchtelingenachtergrond in een Duitse verpleeghuis. Dit proefschrift geeft niet alleen kennis en inzicht in de sociale processen wanneer deze nieuwkomers gaan werken met het vaste personeel, maar eveneens de mate waarin hun onderlinge interacties en waarden van goede zorg de uitvoering van zorg in de dagelijkse praktijk beïnvloeden. Met behulp van 305 uur aan etnografische observaties, 44 diepte interviews en 4 focusgroepen (R=26) werden de gevestigde zorgverleners en nieuwkomers gevolgd wanneer ze samenwerkten en de ouderenzorg uitvoerden. De begrippen 'gevestigden en buitenstaanders' van socioloog Elias en Scotson (1965), 'habitus' en 'feel for the game' van socioloog Bourdieu (1990), en 'tinkering' van filosoof Mol (2010) werden gebruikt als

sensibiliserende concepten om een algemeen idee te krijgen van de data. Op basis van deze empirische uitkomsten merkten we dat sociale processen en institutionele beperkingen, zoals personeelstekort, het opleggen van professionele normen, roddels als 'wapen van de zwakken', wederzijdse vermoedens van onverschilligheid en collectieve beelden van 'wij' versus 'zij' gevolgen heeft gehad voor de uitvoering van de zorg. Gevestigden en nieuwkomers zagen elkaar als de bron van hun ongemak. Beide groepen deelden echter het gevoel dat ze door het management werden genegeerd, een pijn van er niet toe doen. De interacties tussen vast personeel en nieuwkomers werden beïnvloed door institutionele normen, regels en voorschriften, terwijl hun professionele gewoonte hen in de dagelijkse praktijk stimuleerde om zowel onderling als met verschillende, soms tegenstrijdige, waarden van goede zorg af te stemmen. De bevindingen ondersteunen dat wat telt als goede zorg situationeel, relationeel en contextueel is. De bevindingen laten echter ook zien dat de werkdruk soms zo hoog wordt dat het onmogelijk wordt om alle taken goed uit te voeren. Als gevolg hiervan kan het personeel gedemotiveerd en onverschillig worden tot het punt dat ze afgestompt raken, onnadenkend handelen en daardoor hun cliënten schaden. Dit proefschrift laat dus zien hoe verschillende sociale processen en institutionele beperkingen niet alleen een serieuze impact hebben op het individuele welzijn van zorgverleners en hun oudere cliënten, maar ook een significante impact op de arbeidsmarkt integratie van nieuwe immigranten, en de uitvoering van goede zorg voor oudere mensen. Aandacht voor zowel 'nieuwe' als ook 'gevestigde' zorg(professionals) in de geriatrische zorg en aandacht voor zorgzaamheid voor de zorg kunnen een leidraad zijn voor (sociaal) beleid. *Let's create 'politics of care.'*

[Who cares? | Scholarly Publications \(universiteitleiden.nl\)](#)

Summary

This dissertation explores the social processes affecting the workforce integration of first-generation immigrant care workers in geriatric care and the enactment of good care in two residential homes, in the Netherlands and in Germany. The aim of this ethnographic research was to gain a deeper understanding of interactions between first-generation immigrant care workers and established care providers in their care for ageing residents. In response to the shortage of nursing staff and the 2015 refugee crisis, both residential homes invited newcomers with a refugee background to participate in a project for nursing education and internships. Between 2015 and 2018, a group of ten immigrants with a refugee background started working in a Dutch residential home, a group of seventeen immigrants with a refugee background started in the German residential home. This dissertation investigates the social

processes when these newcomers start working with the established staff, as well as the extent to which their mutual interactions and values of good care influence the enactment of care in daily practice. Using ethnographic observations and participatory tools, the established care workers and newcomers were followed when they were working together and enacted geriatric care. The notions of 'established and outsiders' of sociologist Elias and Scotson (1965), 'habitus' and 'feel for the game' of sociologist Bourdieu (1990), and 'tinkering' of philosopher Mol (2010) were used as sensitizing concepts to get a general sense of guidance to the data. Based on the empirical outcomes, we noticed that social processes and institutional constraints, such as shortage of staff, the imposition of professional norms, gossip used as a 'weapon of the weak', mutual suspicions of indifference, and collective images of 'us' versus 'them' affected the enactment of care. The established and newcomers conceived each other as the source of their discomfort. However, both groups shared the feeling that they were ignored by management, a pain of not mattering. Their interactions were influenced by institutional norms, rules and regulations, while in daily practice their professional habitus stimulated them to tinker among each other as well as with different, sometimes conflicting, values of good care. The findings underline that what counts as good care is situational, relational and contextual. However, the findings also show that the workload sometimes gets so high that it becomes impossible to perform all tasks properly. As a consequence, staff can become demotivated and indifferent to the point that they are numbed, act thoughtlessly and thereby harm their clients. This dissertation thus shows how various social processes and institutional constraints not only have a serious impact on the individual well-being of care workers and their older clients, but also a significance impact on the workforce integration of new immigrant workers, and the enactment of good care for older residents. *Lets' create 'politics of care.'*

[Who cares? | Scholarly Publications \(universiteitleiden.nl\)](#)